

De Jure

Οδηγός Συγγραφής

elsa

The European Law Students' Association

ATHENS

Αθήνα 2022

Πρόλογος 2^{ης} έκδοσης

Αγαπητές αναγνώστριες, αγαπητοί αναγνώστες,

Σας καλωσορίζουμε στη δεύτερη έκδοση του Οδηγού Συγγραφής του νομικού περιοδικού De Jure. Η δεύτερη αυτή έκδοση παρέστη απαραίτητη ενόψει μιας σημαντική αλλαγής στη διαδικασία υποβολής άρθρων: την ανωνυμοποίηση κατά την υποβολή των πλάνων έρευνας. Με την αλλαγή αυτή φιλοδοξούμε να ενισχύσουμε έτι περαιτέρω την εμπιστοσύνη των επίδοξων αρθρογράφων στην αμεροληψία και την αντικειμενικότητα του περιοδικού.

Επιπλέον, προχωρήσαμε στη διόρθωση ορισμένων ημαρτημένων της προηγούμενης έκδοσης του Οδηγού Συγγραφής καθώς και στην προσθήκη επιπλέον παραδειγμάτων κατά την επεξήγηση του συστήματος OSCOLA με γνώμονα τη διευκόλυνση των αρθρογράφων.

Η Συντακτική Ομάδα,

Αναστάσιος - Ειρήνη - Κάτια - Παρή -

Ναταλί - Πάνος - Φαίη - Εμμανουέλα

Πρόλογος 1^{ης} έκδοσης

Αγαπητές αναγνώστριες, αγαπητοί αναγνώστες,

Σας καλωσορίζουμε στον Οδηγό Συγγραφής του De Jure. Το De Jure αποτελεί το νομικό περιοδικό της ELSA Athens και η ιστορία του ανατρέχει στο 2008 οπότε και εκδόθηκε το πρώτο του τεύχος. Έκτοτε εκδίδεται κατά κανόνα τρεις φορές τον χρόνο και η ύλη του κάθε τεύχους εξαρτάται από την επικαιρότητα, καθώς και από ενδεχόμενες ιδέες της συντακτικής ομάδας και των αρθρογράφων. Όλα αυτά με στόχο να αποτελέσει αφενός βήμα για νέους νομικούς που φιλοδοξούν να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους στην αρθρογραφία, αφετέρου σημείο αναφοράς του ακαδημαϊκού γίγνεσθαι της Νομικής Σχολής Αθηνών αλλά και ευρύτερα.

Με την ανάληψη των καθηκόντων μας ως νέα Συντακτική Ομάδα αποφασίσαμε ότι η εκπόνηση του παρόντος Οδηγού έπρεπε να αποτελέσει προτεραιότητα για πλείονες λόγους. Πρώτα πρώτα, για να υπάρξει απόλυτη διαφάνεια, αντικειμενικά κριτήρια κι εν τέλει αξιοκρατία ως προς τον τρόπο επιλογής των αρθρογράφων κάθε τεύχους. Έπειτα, προκειμένου τόσο οι υποψήφιοι όσο και οι επιλεγέντες αρθρογράφοι να έχουν μια κατά το δυνατόν πλήρη και συνάμα ευσύνοπτη καθοδήγηση για βασικά ζητήματα τα οποία ανακύπτουν κατά την συγγραφή ενός νομικού άρθρου. Παραπέρα δε, με στόχο να εξασφαλιστεί η υψηλή ποιότητα όλων ανεξαιρέτως των συμβολών που φιλοξενούνται, αλλά και το περιοδικό ως σύνολο να αποκτήσει την ομοιομορφία και την συνοχή που του πρέπει. Για τον τελευταίο αυτό σκοπό επιλέχθηκε η μετάβαση του De Jure στο πρότυπο παραπομπών της OSCOLA. Ενός προτύπου που -καίτοι καινοφανούς για τον ελληνικό επιστημονικό λόγο- διεθνώς επιδοκιμάζεται για τον απέριττο χαρακτήρα του και φιλικότητα του προς τον αναγνώστη.

Με τις σκέψεις αυτές, σας παραδίδουμε τον παρόντα Οδηγό. Ζητούμε την κατανόησή σας για τυχόν αβλεψίες που αφεύκτως παρεισέφησαν λόγω της ταχύτητας με την οποία συντάχθηκε. Δια τούτο κάθε σχόλιο, διόρθωση, επισήμανση είναι ευπρόσδεκτοι. Κλείνοντας, ευελπιστούμε ότι ο παρών Οδηγός θα αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για όλους τους μελλοντικούς αρθρογράφους του περιοδικού μας.

Η Συντακτική Ομάδα,

Πετρίνα - Αναστάσιος - Ειρήνη - Κωνσταντίνος Α -

Βιργινία - Κλέαρχος - Κωνσταντίνος Φ - Νίκη

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος 2ης έκδοσης	2
Πρόλογος 1ης έκδοσης	3
Πίνακας Περιεχομένων	4
I. Διαδικασία υποβολής άρθρων	1
Α. Πρώτο στάδιο: υποβολή πλάνου έρευνας	1
Β. Ενδιάμεσο στάδιο: έρευνα και την συγγραφή	1
1. Συμβουλές για την έρευνα	2
2. Συμβουλές για την συγγραφή και μορφολογικοί κανόνες	2
Γ. Δεύτερο στάδιο: υποβολή άρθρου στην τελική του μορφή	3
II. Κριτήρια αξιολόγησης	5
Α. Αξιολόγηση του πλάνου έρευνας	5
Β. Αξιολόγηση του τελικού άρθρου	5
III. Αρχές Ακαδημαϊκής Ακεραιότητας	7
IV. Σύστημα παραπομπών	8
Α. Γενικά περί παραπομπών	8
Β. Το σύστημα OSCOLA	8
Γ. Ενδεικτικά παραδείγματα	8
1. Νομοθεσία	9
2. Νομολογία	9
3. Θεωρία	10
i. Βιβλία	10
ii. Συλλογικά έργα	10
iii. Περιοδικά	11
iv. Ιστοσελίδες	11
Δ. Χρήση ίδιας παραπομπής σε παραπάνω από μια υποσημειώσεις	12

Ε. Κανόνες ιεράρχησης	13
ΣΤ. Κυριότερες συντομογραφίες	13
1. Βασικές συντομογραφίες στα ελληνικά	13
2. Συντομογραφίες ελληνικών νομικών περιοδικών	15
3. Συντομογραφίες ξενόγλωσσων περιοδικών	18

I. Διαδικασία υποβολής άρθρων

Ο υποψήφιος αρθρογράφος οφείλει να ακολουθήσει την κατωτέρω διαδικασία υποβολής νομικού άρθρου. Η διαδικασία αυτή αρθρώθηκε με τρόπο τέτοιο ώστε να συμβάλλει στην αξιοκρατική και διαφανή επιλογή των άρθρων και στην ορθή κι ενδεδειγμένη επιστημονική συγγραφή τους. Ακόμη, η επιλογή της εν λόγω πορείας αποσκοπεί στη μείωση των ενδεχόμενων απορρίψεων προχωρημένων αιτήσεων προς συγγραφή και στην ενδεδειγμένη εξέταση-επεξεργασία των προς δημοσίευση κειμένων. Καθ' όλη την περιγραφόμενη διαδικασία, θα υπάρχει εποπτεία και καθοδήγηση από τα μέλη της Συντακτικής Ομάδας του περιοδικού. Οι παρατηρήσεις της Συντακτικής Ομάδας δεν έχουν σκοπό να λογοκρίνουν τις απόψεις του αρθρογράφου, αλλά αποσκοπούν αποκλειστικώς στην ορθή μεθοδολογία της έρευνας, τη σαφήνεια των επιχειρημάτων και τη δομή και μορφολογία των κειμένων.

A. Πρώτο στάδιο: υποβολή πλάνου έρευνας

Κάθε υποψήφιος αρθρογράφος καλείται να αποστείλει ένα σχετικό με το θέμα πλάνο έρευνας. Στο πλάνο έρευνας αυτό, ο υποψήφιος αναλύει πως αντιλαμβάνεται ο ίδιος το προτεινόμενο θέμα, ποιο το σημείο εκκίνησης και λήξης της ανάλυσης του. Πρόκειται, δηλαδή, για ένα σχεδιάγραμμα-σκελετό του υπό εκπόνηση άρθρου, υπό συνεχές όμως κείμενο, όπου θα παρατίθενται ευσύνοπτα τα σημεία από τα οποία θα διέλθει το περιεχόμενο του άρθρου, ωστέ το σκεπτικό και ο τρόπος προσέγγισής του να γίνουν κατανοητά για το αρμόδιο για την αξιολόγησή του μέλος της Συντακτικής Ομάδας. Ενδεικτικά, στο πλάνο έρευνας ο υποψήφιος αναφέρει την μέθοδο έρευνας που θα ακολουθήσει π.χ. αν γράφει επί τη βάσει πρόσφατης νομολογίας ή νομοθεσίας, αν θα προβεί σε συγκριτική επισκόπηση του θέματος, αν θα πραγματευτεί ένα καθαρά θεωρητικό θέμα, ποιες θεωρίες ή απόψεις σχεδιάζει να αναλύσει κ.λπ.

Το πλάνο έρευνας έχει έκταση **100-500 λέξεων** σε ελεύθερη και κατανοητή μορφή, ενώ απαραίτητη είναι και η συμπερίληψη σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας από την πλευρά του υποψηφίου. Οι αρθρογράφοι είναι ελεύθεροι να προτείνουν το θέμα που επιθυμούν σε οποιοδήποτε χρόνο. Αν όμως επιθυμούν να αρθρογραφήσουν για κάποιο από τα προτεινόμενα στην Ανοικτή Πρόσκληση θέματα, θα πρέπει να στείλουν το πλάνο τους κατά την εκάστοτε τασσόμενη προθεσμία.

Τα πλάνα έρευνας αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο dejure@gr.elsa.org σε μορφή **.doc/.docx**.

Το αρχείο με το πλάνο έρευνας **δεν θα πρέπει να φέρει το ονοματεπώνυμο** ή άλλα προσδιοριστικά του αρθρογράφου στοιχεία.

B. Ενδιάμεσο στάδιο: έρευνα και την συγγραφή

Εφόσον το πλάνο εγκριθεί από την Συντακτική Ομάδα, ακολουθεί το το κομμάτι της έρευνας και της συγγραφής. Αυτονοήτως, η διαδικασία αυτή είναι προσωπική και κάθε αρθρογράφος απολαμβάνει ευρείας ελευθερίας. Ωστόσο, ένα μέλος της Συντακτικής Ομάδας θα είναι πάντα διαθέσιμο ώστε να προσφέρει εξατομικευμένη καθοδήγηση, αν ο υποψήφιος αρθρογράφος το επιθυμεί. Τα στοιχεία του

μέλους αυτού θα κοινοποιούνται στον υποψήφιο αρθρογράφο εφόσον το πλάνο του εγκριθεί. Παρακάτω ακολουθούν ορισμένες συμβουλές και οδηγίες γενικής φύσεως.

1. Συμβουλές για την έρευνα

Η έρευνα θα πρέπει να είναι λεπτομερής κι ευρεία, εκτεινόμενη σε κατά το δυνατόν μεγαλύτερο εύρος πηγών. Επιπλέον, θα πρέπει να διακρίνεται για την πρωτοτυπία της, ακόμη κι αν άπτεται ζητημάτων τα οποία έχουν ήδη θιγεί. Θα πρέπει δηλαδή να προσφέρει νέα δεδομένα, μία άλλη οπτική, μία άλλη ανάγνωση των πηγών.

Ειδικότερα, ενδεικτικά ερευνητικά εργαλεία του κάθε υποψηφίου είναι νομικά συγγράμματα, περιοδικά, διατριβές και ιστοσελίδες. Ως προς την τελευταία πηγή απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου για την αποφυγή μη έγκυρων ιστοχώρων. Προτεραιότητα σε κάθε περίπτωση δίνεται στις έντυπες πηγές. Εκτός από έντυπες πηγές που ενδεχομένως να έχει ο αρθρογράφος στην κατοχή του, ενθαρρύνεται η αναζήτηση σχετικών πηγών σε φυσικές βιβλιοθήκες αλλά και σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.¹

Ενόψει της πανδημίας του κορωνοϊού, πληροφορίες για τη διαδικασία δανεισμού των συγγραμμάτων από τη Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ παρέχονται στον ακόλουθο σύνδεσμο: <<http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/daneismos.html>> (τελευταία προσπέλαση 9.1.2021).

Ο υποψήφιος αρθρογράφος, αφού εξεύρει τις πηγές του, θα πρέπει να ξεχωρίσει τα ουσιώδη από τα επουσιώδη και να επικεντρωθεί στις αναλύσεις που αναφέρονται με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια στο θέμα που έχει επιλέξει. Οφείλει επίσης να επιβεβαιώσει ότι οι πηγές του είναι χρονικά και τοπικά ισχύουσες ως προς το θέμα του άρθρου του.

2. Συμβουλές για την συγγραφή και μορφολογικοί κανόνες

Όσον αφορά στη συγγραφή του άρθρου, σε αυτό το στάδιο παρέχονται ορισμένοι κανόνες συγγραφής που θα πρέπει να ακολουθήσει ο υποψήφιος αρθρογράφος. Καταρχήν το κάθε άρθρο έχει περιεχόμενο αμιγώς νομικό, χωρίς όμως να αποκλείονται διεπιστημονικές αναλύσεις στο βαθμό που υποστηρίζουν ένα νομικό επιχείρημα. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η κατάλληλη νομική ορολογία και η τεκμηρίωση των θέσεων μέσω βιβλιογραφικών παραπομπών.

Επιπλέον θα πρέπει ο υποψήφιος αρθρογράφος να ακολουθήσει ορισμένους μορφολογικούς κανόνες, κατά τη συγγραφή του άρθρου του. Ειδικότερα:

- Κάθε άρθρο θα πρέπει να έχει έκταση **2.000-6.000** λέξεων συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων. Αποκλίσεις μπορούν εξαιρετικώς να γίνουν δεκτές.

¹ Για τις βάσεις δεδομένων στις οποίες παρέχεται πρόσβαση από την Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής καθώς και μέσω VPN δείτε εδώ: <<http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/baseis-nomikon-dedomenon.html>> (τελευταία προσπέλαση 9.1.2021).

- Μετά τον τίτλο τίθεται το όνομα του συντάκτη. Συνοπτικά βιογραφικά στοιχεία και τυχόν ευχαριστίες τίθενται σε υποσημείωση με αστερίσκο [*] στο όνομα του συντάκτη. Ο συντάκτης μπορεί να προσθέσει e-mail επικοινωνίας σε περίπτωση που το επιθυμεί.

Georgios Dimitropoulos*

...

* Dr. iur., LL.M. (Heidelberg), LL.M. (Yale), LL.B. (Athens); Assistant Professor, HBKU Law School. E-mail: gdimitropoulos@hbku.edu.

- Κάθε άρθρο θα πρέπει να συνοδεύεται από σύντομη **περίληψη (abstract) έκτασης μέχρι 100 λέξεων**.
- Οι τίτλοι των ενοτήτων και υποενοτήτων θα πρέπει να διαφοροποιούνται ως εξής:

I. Επικεφαλίδα 1

A. Επικεφαλίδα 2

1. Επικεφαλίδα 3

α) Επικεφαλίδα 4

i) Επικεφαλίδα 5

Για τυχόν ενδοκειμενικές αναφορές συνίσταται η χρήση του εργαλείου cross-reference του MS Word.²

- Για την αυτούσια παράθεση χωρίου στο σώμα του κυρίως κειμένου απαιτείται η χρήση εισαγωγικών. Για ελληνόφωνα άρθρα, τα χρησιμοποιούμενα εισαγωγικά είναι: «» ενώ για άρθρα σε ξένη γλώσσα: “”. Σε κάθε περίπτωση, για την χρήση εισαγωγικών εντός εισαγωγικών χρησιμοποιούνται τα εξής: “”.
- Η πλαγιογραφία χρησιμοποιείται μόνο για έμφαση.
- Οι παραπομπές θα πρέπει να παρατίθενται με τη μορφή υποσημειώσεων (βλ αναλυτικότερα παρακάτω υπό IV).
- Το άρθρο θα πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή **.doc/.docx**

Οι υπόλοιπες μορφολογικές διαμορφώσεις θα διενεργούνται από την Συντακτική Ομάδα.

Γ. Δεύτερο στάδιο: υποβολή άρθρου στην τελική του μορφή

Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας, ο υποψήφιος αρθρογράφος καλείται να διαμορφώσει το άρθρο του στην τελική του μορφή και να το αποστείλει σε μορφή **.doc/.docx** στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του De Jure dejure@gr.elsa.org. Η καταληκτική προθεσμία για την υποβολή του τελικού

² Αναλυτικές οδηγίες για τη χρήση του εργαλείου αυτού βρίσκονται διαθέσιμες στον παρακάτω υπερσύνδεσμο: <https://support.microsoft.com/en-us/office/create-a-cross-reference-300b208c-e45a-487a-880b-a02767d9774b> (τελευταία προσπέλαση 10.1.2021)

άρθρου εξαρτάται από το τεύχος στο οποίο πρόκειται να δημοσιευθεί και θα ανακοινώνεται στον αρθρογράφο μαζί με την έγκριση του πλάνου έρευνας.

Κατόπιν, η Συντακτική Ομάδα, εκτιμώντας την τελική μορφή κάθε άρθρου και αξιολογώντας με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης (βλ αναλυτικά υπό II), θα ενημερώνει τους αρθρογράφους των οποίων τα άρθρα θα δημοσιευθούν στο επόμενο τεύχος. Ενδέχεται άρθρο να επιλεγεί για δημοσίευση σε μελλοντικό τεύχος ανάλογα με τον σχεδιασμό του περιοδικού. Σε περίπτωση που η Συντακτική Ομάδα διαπιστώσει ανάγκη διορθώσεων του τελικού άρθρου, δεν αποκλείεται αναπομπή στον υποψήφιο, ο οποίος θα πρέπει να προβεί στις υποδεικνυόμενες διορθώσεις και να επανυποβάλει το άρθρο του εντός σύντομου χρονικού διαστήματος. Τέλος, οι αρθρογράφοι τα άρθρα των οποίων δεν επιτυγχάνουν το επιθυμητό περιεχόμενο ή δεν κρίνονται ικανά προς δημοσίευση με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης θα ενημερώνονται αναλυτικά για τους λόγους αυτούς από τη Συντακτική Ομάδα.

II. Κριτήρια αξιολόγησης

Όπως αναπτύχθηκε στην προηγούμενη ενότητα, τα κείμενα που υποβάλλονται από τους επίδοξους αρθρογράφους έχουν αρχικά την μορφή ενός πλάνου έρευνας και έπειτα, κατόπιν εγκρίσεως του πλάνου αυτού από την συντακτική ομάδα, ο αρθρογράφος συγγράφει την εργασία του, με βάση το εγκεκριμένο πλάνο έρευνας, στην τελική της μορφή. Η αξιολόγηση, λοιπόν, λαμβάνει χώρα σε δύο στάδια, αφενός στο στάδιο του πλάνου έρευνας και, αφετέρου στο στάδιο της τελικής εργασίας.

A. Αξιολόγηση του πλάνου έρευνας

Όσον αφορά το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης, η Συντακτική Ομάδα εξετάζει εάν το πλάνο έρευνας ορίζει με σαφήνεια το θέμα της προς συγγραφή εργασίας και εάν περιορίζει επαρκώς το πεδίο της έρευνας με σκοπό, αφενός να είναι αρκετά ευρύ ώστε να έχει ενδιαφέρον για το αναγνωστικό κοινό που απαρτίζεται από σπουδαστές του δικαίου και, αφετέρου να είναι επαρκώς περιορισμένο ώστε να επιτρέπει ένα ικανοποιητικό επίπεδο νομικής μελέτης, εμβάθυνσης και κριτικής αποτίμησης του αντικειμένου της έρευνας (νομικών θεωριών, δικαστικών αποφάσεων, νομοθετημάτων). Επιπλέον, η Συντακτική Ομάδα αξιολογεί θετικά τον επικαιρικό χαρακτήρα της προτεινόμενης προβληματικής, την πρωτοτυπία της θεματικής ή την πρωτοτυπία της οπτικής υπό την οποία η θεματική ειδώνεται, ενώ προσδοκεί την ευσύνοπτη απαρίθμηση των σημείων από τα οποία θα διέλθει το περιεχόμενο της εργασίας και την αποτύπωση της σκοπούμενης οργανωτικής της δομής.

Υπογραμμίζεται δε, ότι εφόσον ο επίδοξος αρθρογράφος επιθυμεί να συγγράψει ένα από τα προτεινόμενα θέματα στην Ανοικτή Πρόσκληση που θα απευθύνει η Αρχισυνταξία, ο ορισμός και περιορισμός του θέματος και του πεδίου έρευνας θεωρείται ότι έχει ήδη εκτιμηθεί θετικά από την Συντακτική Ομάδα, πρέπει όμως ακόμα να δείξει πρωτοτυπία και κριτική ικανότητα στην προσέγγιση του θέματος καθώς και να επικαλεστεί τα επιμέρους νομικά ζητήματα που σκοπεύει να καλύψει και που εντάσσονται στην προβληματική του και την διάρθρωση βάσει της οποίας σκοπεύει να τα δομήσει. Σε κάθε περίπτωση, αυτό δεν πρέπει να εκληφθεί ως ευνοϊκή προδιάθεση της Συντακτικής Ομάδας προς τα πλάνα έρευνας που προτίθενται να αναλάβουν ένα από τα προτεινόμενα θέματα. Απεναντίας, ενθαρρύνεται σφόδρα η υποβολή ιδίων προτάσεων εκ μέρους των επίδοξων αρθρογράφων.

B. Αξιολόγηση του τελικού άρθρου

Όσον αφορά το δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης, αυτό έχει το νόημα ότι το πλάνο έρευνας έχει εγκριθεί και ο αρθρογράφος προχωρεί στην καθαυτή συγγραφή της τελικής εργασίας του, έχοντας πρόσβαση, εφόσον το επιθυμεί, στην καθοδήγηση από τον αρμόδιο συντάκτη. Είναι ευνόητο ότι η τελική εργασία, εφόσον βρίσκεται σε σχέση συνέχειας και αντιστοιχίας με το εγκριθέν πλάνο έρευνας, έχει υψηλές πιθανότητες δημοσίευσης, δηλαδή υψηλότερες από όσες είχε στο πρώτο στάδιο. Προς αυτό συντείνει και η καθοδήγηση του αρθρογράφου από τον αρμόδιο συντάκτη (βλ αναλυτικότερα υπό I.B). Πλην όμως η

αποδοχή του πλάνου έρευνας δεν συνεπάγεται αυτομάτως και την αποδοχή του τελικού κειμένου· το τελευταίο αξιολογείται διεξοδικά από τη Συντακτική Ομάδα.

Συγκεκριμένα, τα κριτήρια που λαμβάνει υπ' όψιν της η Συντακτική Ομάδα κατά την τελική έγκριση του άρθρου είναι η λειτουργικότητα της μεθοδολογικής προσέγγισης, η πρόκριση δομικής διάρθρωσης τέτοιας που να επιτρέπει στον αναγνώστη να παρακολουθεί την συλλογιστική πορεία του αρθρογράφου, η νομική αρτιότητα της υποβληθείσας εργασίας, η εμβρίθεια και η τεκμηρίωση της νομικής σκέψης, η ορθή χρήση νομικών όρων και εννοιών και η αξιοποίηση έργων που χαίρουν κύρους στον επιστημονικό χώρο του δικαίου. Επιπλέον, αξιολογούνται θετικά η πρωτοτυπία της προσέγγισης και η κριτική, τεκμηριωμένη στάση έναντι των υπό έρευνα θεωριών και απόψεων. Τέλος, για τις παραπομπές θα πρέπει να ακολουθείται πιστά το Πρότυπο του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης για την Παραπομπή Νομικών Πηγών (βλ αναλυτικότερα υπό IV) και να τηρούνται απαρέγκλιτα οι κανόνες της ακαδημαϊκής ακεραιότητας (βλ αναλυτικότερα υπό III).

III. Αρχές Ακαδημαϊκής Ακεραιότητας

Αντιλαμβανόμενη την επιστημονική έρευνα ως ένα οικοδόμημα του οποίου τα θεμέλια είναι εκ των ων ουκ άνευ προϋποθέσεις της ακαδημαϊκής αριστείας και της επιστημονικής προόδου, η Συντακτική Ομάδα του De Jure προσδοκά από τους αρθρογράφους πιστή τήρηση των αρχών ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Ειδικότερα, οι αρθρογράφοι αναμένεται να παραπέμπουν στην βιβλιογραφία που αξιοποίησαν κατά την συγγραφή της εργασίας τους σε όλα τα χωρία που αυτό είναι δέον. Ταυτοχρόνως, τα υποβαλλόμενα άρθρα οφείλουν να είναι πρωτότυπα έργα των αρθρογράφων, περιέχοντα την συνεισφορά αυτών στην νομική επιστήμη.

Υπενθυμίζεται ότι η λογοκλοπή μπορεί να εμφανίζεται με άμεσο τρόπο, ως απλή αντιγραφή με απουσία παραπομπών, με έμμεσο τρόπο, ως παράφραση του πρωτοτύπου με απουσία παραπομπών και, τέλος, ως μερική αναγνώριση της πηγής και παρουσίαση του λοιπού χωρίου ως τάχα πρωτότυπης ιδέας του γράφοντος. Η ανάθεση σε τρίτο πρόσωπο της εκπόνησης της εργασίας (με αμοιβή ή χωρίς) καθώς και η συνεργατική συγγραφή χωρίς αυτό να έχει δηλωθεί στην Συντακτική Ομάδα συνιστούν, επίσης, παραβάσεις της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Καθίσταται σαφές ότι η ανοχή της Συντακτικής Ομάδας σε φαινόμενα παραβίασης των αρχών της ακαδημαϊκής ακεραιότητας θα είναι μηδαμινή.

IV. Σύστημα παραπομπών

A. Γενικά περί παραπομπών

Κάθε άρθρο που δημοσιεύεται στο De Jure δέον να περιλαμβάνει πλούσιες παραπομπές οι οποίες θα υποστηρίζουν τις θέσεις του συγγραφέα και θα κατευθύνουν τον αναγνώστη σε περαιτέρω έρευνα. Σε γενικές γραμμές, οι παραπομπές πρέπει να καταλαμβάνουν το 20-40% του άρθρου. Πάντως, ο ακριβής αριθμός των παραπομπών εναπόκειται στην διακριτική ευχέρεια του συντάκτη. Το ίδιο ισχύει και ως προς το περιεχόμενο των παραπομπών: εκτός από αναφορές σε πρωτογενείς και δευτερογενείς νομικές πηγές, ο συντάκτης μπορεί να περιλάβει και ευσύνοπτες παρενθετικές σκέψεις, οι οποίες, κατά την κρίση του, δεν ενδείκνυνται να ενταχθούν στη ροή της κυρίως ανάλυσης.

Οι παραπομπές τίθενται με την μορφή υποσημειώσεων στο τέλος κάθε σελίδας κι όχι παρενθέτικα στο σώμα της κυρίως ανάλυσης. Οι υποσημειώσεις αριθμούνται κατά αύξοντα αραβικό αριθμό (1, 2, 3, ...) σε κάθε άρθρο χωριστά. Κατά κανόνα, ο εκθέτης των υποσημειώσεων τίθεται στο τέλος της πρότασης αυστηρά μετά το τυχόν σημείο στίξης· μπορεί όμως να τεθεί και μετά από συγκεκριμένο όρο μεσούσης της πρότασης. Αν όμως ο όρος της πρότασης επί του οποίου τίθεται η υποσημείωση βρίσκεται εντός παρενθέσεων, τότε ο εκθέτης τίθεται αμέσως μετά τον όρο αυτό, πριν το κλείσιμο της παρένθεσης. Αν πάλι η υποσημείωση σχετίζεται όχι με συγκεκριμένο όρο, αλλά με το σύνολο του περιεχομένου της παρένθεσης, τότε τίθεται μετά από το κλείσιμο της παρένθεσης. Τα ίδια ισχύουν κι αναφορικά με χωρία εντός εισαγωγικών.

B. Το σύστημα OSCOLA

Το De Jure υιοθετεί το Πρότυπο του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης για την Παραπομπή Νομικών Πηγών, **Oxford University Standard for the Citation of Legal Authorities (OSCOLA, 4th ed)**. Πρόκειται για ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο παραπομπών, το οποίο χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία και φιλικότητα προς τον αναγνώστη. Γι' αυτό και περιλαμβάνει τις αναγκαίες μόνο πληροφορίες για την ταυτοποίηση των παραπεμπομένων πηγών. Ίδιον του συστήματος OSCOLA είναι η φειδωλή χρήση της στίξης, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την έλλειψη της τελείας στο πλαίσιο συντομογραφιών.

Ο πλήρης οδηγός για το σύστημα OSCOLA βρίσκεται ελεύθερα διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο, στον οποίο και παραπέμπουμε: <https://www.law.ox.ac.uk/sites/files/oxlaw/oscola_4th_edn_hart_2012.pdf>. Διατίθεται επίσης και σύντομος οδηγός παραπομπών OSCOLA στον εξής σύνδεσμο: <https://www.law.ox.ac.uk/sites/files/oxlaw/oscola_4th_edn_hart_2012quickreferenceguide.pdf>.

Γ. Ενδεικτικά παραδείγματα

Δεδομένου ότι ο προπαρατεθείς οδηγός είναι πλήρης και πολύ αναλυτικός, στον παρόντα Οδηγό δεν αναλωθούμε σε εξαντλητική παρουσίαση του συστήματος· πλην όμως, προς διευκόλυνση των

αρθρογράφων, παραθέτουμε παραδείγματα παραπομπών κυρίως στην ελληνική νομοθεσία, νομολογία και θεωρία.

1. Νομοθεσία

Με την εξαίρεση των πασίγνωστων νομοθετημάτων (πχ ΑΚ, ΚΠολΔ) για τα οποία αρκεί η συντομογραφία (βλ παρακάτω υπό ΣΤ.1.), η παραπομπή νομοθεσίας στις υποσημειώσεις θα πρέπει να γίνεται με τον κατά το δυνατόν πληρέστερο τρόπο. Έτσι, για την παραπομπή σε ελληνικό νομοθέτημα, πρώτα τίθεται το είδος της νομικής πράξης, έπειτα ο αριθμός και η χρονολογία, ακολουθεί το νούμερο του ΦΕΚ στο οποίο δημοσιεύτηκε και τέλος τίθεται ο τίτλος του νομοθετήματος.

Είδος νομοθετήματος | αριθμός/χρονολογία | ΦΕΚ | τίτλος νομοθετήματος

⁹ Ν 2254/1994 ΦΕΚ 194/Α/18-11-1994 Κύρωση Συμβάσεως για την απαγόρευση αναπτύξεως, παραγωγής, αποθηκείσεως και χρήσεως χημικών όπλων και για την καταστροφή τους μετά των Παραρτημάτων αυτής.

¹⁰ ΠΔ 18/1989 ΦΕΚ 8/9-1-1989 Κωδικοποίηση διατάξεων Νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Αντίστοιχος είναι ο τρόπος παραπομπής σε ευρωπαϊκή ή αλλοδαπή νομοθεσία.

² Οδηγία 2005/36/ΕΚ της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων [2005] OJ L255.

³ Accident Compensation Act 1972 (NZ).

⁴ Loi n° 75-1349 du 31 décembre 1975 relative à l'emploi de la langue française.

2. Νομολογία

Όπως και με την νομοθεσία, έτσι και η παραπομπή στη νομολογία παρουσιάζει διαφοροποιήσεις ανάλογα με το δικαιοδοτικό όργανο.³

³ ΠΠρΗρ 90/2018 ΤΝΠ ΔΣΑ.

⁴ ΟλΣτΕ 3870/2011, (2012) 30(4) ΕλλΔνη 1165, σκέψη 4.

⁵ Απόφαση C-176/03 Επιτροπή κατά Συμβουλίου [2005] ECR I-7879, σκέψεις 47-48.

⁶ *Balogh v Hungary* App no 47940/99 (ECtHR, 20 July 2004).

⁷ *Henningsen v Bloomfield Motors Inc* 161 A 2d 69 (NJ 1960).

³ Ως προς τις παραπομπές σε αποφάσεις ενωσιακών δικαιοδοτικών οργάνων, χρήσιμες είναι οι κάτωθι παρατηρήσεις:

α) Στις αποφάσεις εκδοθείσες πριν το 1989 δεν τίθεται το C-

β) Στις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου τίθεται Γ- πριν τον αριθμό, και στις αποφάσεις του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης F-

⁸ BGH NJW 1992, 1659.

⁹ *LaGrand (Germany v. USA)*, Judgment (27 June 2001), ICJ Reports (2001), 466, 488, para 77.

¹⁰ *Plama Consortium Limited v. Republic of Bulgaria*, ICSID Case No. ARB/03/24, Decision on Jurisdiction (8 February 2005), para 150.

3. Θεωρία

i. Βιβλία

Η παραπομπή σε βιβλία με ένα συγγραφέα γίνεται ως εξής. Πρώτα τίθεται το όνομα του συγγραφέα με το μικρό όνομα κι έπειτα το επώνυμο. Αν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από τρεις, τότε τίθεται το όνομα μόνο του πρώτου συγγραφέα και η ένδειξη et al. Μετά από κόμμα, τίθεται ο πλήρης τίτλος του βιβλίου πλαγιογραμμένος ακολουθούμενος χωρίς κόμμα από παρένθεση στην οποία τίθεται τυχόν μεταφραστής ή εκδότης με την ένδειξη μτφρ ή εκ, έπειτα τίθεται κόμμα και ο αριθμός έκδοσης, εφόσον δεν είναι η πρώτη έκδοση, μετά πάλι κόμμα και το όνομα του εκδοτικού οίκου χωρίς περαιτέρω ένδειξη, και στο τέλος τίθεται η χρονολογία έκδοσης. Έξω από την παρένθεση τίθεται η σελίδα στην οποία παραπέμπει ο αρθρογράφος χωρίς την συντομογραφία σελ. Αντί για σελίδα παραπομπή μπορεί να γίνει και σε συγκεκριμένη παράγραφο με την ένδειξη § ή πλαγιάριθμο με την συντομογραφία αρ.

Συγγραφέας, | τίτλος | (επιπρόσθετες πληροφορίες, αριθμός έκδοσης, εκδοτικός οίκος, χρονολογία) | αριθμός σελίδας / § αριθμός παραγράφου / αρ πλαγιάριθμος

³ Απόστολος Γεωργιάδης, *Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου* (5η εκδ, ΠΝ Σάκκουλας 2019) § 2 αρ 4.

⁴ HLA Hart, *Punishment and Responsibility: Essays in the Philosophy of Law* (John Gardner ed, 2nd edn, OUP 2008) 34.

⁵ Konrad Zweigert and Hein Kötz, *An Introduction to Comparative Law* (Tony Weir tr, 3rd edn, OUP 1998) 190.

⁶ Χρήστος Γκόρτσος et al, *Στοιχεία Τραπεζικού Δικαίου* (3η εκδ, Νομική Βιβλιοθήκη 2016) 554-556.

ii. Συλλογικά έργα

Η παραπομπή σε συνεισφορές σε συλλογικά έργα αποτελεί έναν συνδυασμό των κανονων παραπομπής σε περιοδικά και βιβλία. Ειδικότερα, πρώτα τίθεται το όνομα του συγγραφέα ακολουθούμενο από κόμμα· έπειτα ο τίτλος του κεφαλαίου της συμβολής ανάμεσα σε μονά εισαγωγικά· στην συνέχεια τίθεται η λέξη σε χωρίς περαιτέρω στίξη και το όνομα του ή των επιμελητών έκδοσης με την ένδειξη επιμ. Τα υπόλοιπα στοιχεία ακολουθούν τον τρόπο παραπομπής σε βιβλίο.

Συγγραφέας, | ‘Τίτλος’ | σε επιμελητής έκδοσης (επιμ) | τίτλος | (επιπρόσθετες πληροφορίες, αριθμός έκδοσης, εκδοτικός οίκος, χρονολογία) | αριθμός σελίδας / § αριθμός παραγράφου / αρ πλαγίαριθμος

¹³ Αντώνιος Καραμπατζός, ‘Πώληση και ανταλλαγή (άρ. 513-573)’ σε Απόστολος Γεωργιάδης (επιμ), *Σύντομη Ερμηνεία Αστικού Κώδικα* (ΠΝ Σάκκουλας 2010) 1009.

iii. Περιοδικά

Για την παραπομπή σε περιοδικό, πρώτα τίθεται το όνομα του συγγραφέα ακολουθούμενο από κόμμα· στη συνέχεια τίθεται ο πλήρης τίτλος του άρθρου ανάμεσα σε μονά εισαγωγικά· ακολουθεί η χρονολογία έκδοσης εντός παρένθεσης⁴ έπεται ο αριθμός τόμου⁵ εκτός παρένθεση και ο αριθμός τεύχους⁶ εντός παρένθεσης· στην συνέχεια τίθεται το όνομα του περιοδικού κατά προτίμηση σε συντετμημένη μορφή (βλ τις ενδεικτικές συντομογραφίες υπό ΙΙΙ.ΣΤ) και τέλος η πρώτη σελίδα του παραπεμπομένου άρθρου. Τέλος, μετά από κόμμα, μπορεί να τεθεί η συγκεκριμένη σελίδα στην οποία γίνεται η παραπομπή.

Συγγραφέας, | ‘Τίτλος’ | (χρονολογία) | τόμος | (τεύχος) | συντετμημένος τίτλος περιοδικού | πρώτη σελίδα άρθρου

⁵ Jeremy Waldron, ‘The Core of the Case against Judicial Review’ (2006) 115 Yale LJ 1346, 1372.

¹² Χρήστος Χασάπης, ‘Το Ζήτημα των Δανειών σε Ελβετικό Φράγκο ενώπιον της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Σκέψεις με αφορμή την Απόφαση ΟΛΑΠ 4/2019’ (2019) 25(3) ΔίκΕΕ 329, 333.

¹⁵ Χασάπης (σημ 12) 335.

iv. Ιστοσελίδες

Η παραπομπή σε ηλεκτρονικές πηγές ακολουθεί κατά βάση τον τρόπο παραπομπής σε περιοδικά. Ενδέχεται όμως κάποια στοιχεία, όπως φερειπείν ο αριθμός σελίδας, να ελλείπουν. Σε κάθε περίπτωση, η παραπομπή θα πρέπει να περιλαμβάνει αφενός το url της ιστοσελίδας ανάμεσα σε γωνιακές αγκύλες κι αφετέρου την ημερομηνία τελευταίας προσπέλασης.

⁵ Anastasios Gourgourinis, ‘The Nature of Investor’s Rights under Investment Treaties: A Comment on Paparinskis’ “Investment Treaty Arbitration and the (New) Law of State

⁴ Αν όμως το περιοδικό δεν έχει αριθμό τόμου -πράγμα σπάνιο- ή αν αυτός δεν είναι γνωστός στον αρθρογράφο, τότε η χρονολογία έκδοσης τίθεται σε αγκύλες. Πχ Paul Craig, ‘Theory, “Pure Theory” and Values in Public Law’ [2005] PL 440.

⁵ Ο αριθμός τόμου αντιπροσωπεύει τον αύξοντα αριθμό των χρόνων έκδοσης του περιοδικού. Για παράδειγμα, αν ένα περιοδικό εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1994, τα τεύχη του 2020 θα ανήκουν στον 26ο τόμο.

⁶ Ο αριθμός τεύχους εντός παρένθεσης παριστά τον αύξοντα αριθμό τεύχους που εκδίδεται εντός του ίδιου τόμου, δηλαδή εντός της ίδιας χρονιάς. Η αναφορά σε αριθμό τεύχος είναι προεραϊτική εφόσον όλα τα τεύχη εντός του ίδιου χρόνου ακολουθούν συνεχή αρίθμηση.

Responsibility” (2013) EJIL: Talk! <<https://www.ejiltalk.org/the-nature-of-investors-rights-under-investment-treaties-a-comment-on-paparinskis-investment-treaty-arbitration-and-the-new-law-of-state-responsibility/>> accessed 9 January 2021.

Δ. Χρήση ίδιας παραπομπής σε παραπάνω από μια υποσημειώσεις

Στην περίπτωση που θέλετε να κάνετε χρήση της ίδιας παραπομπής την οποία έχετε εντάξει σε προηγούμενη υποσημείωση, θα πρέπει στην μετέπειτα υποσημείωση να αναφέρετε μόνο το επώνυμο του συγγραφέα⁷ κι έπειτα την ένδειξη σημ και τον αριθμό της προηγούμενης υποσημείωσης σε παρένθεση. Αν, παραδείγματος χάριν, θέλετε στην υποσημείωση υπ’ αριθμόν 11 να συμπεριλάβετε αυτή της 8, τότε στην 11 θα παραπέμψετε: (σημ 8), όπου σημ = υποσημείωση και 8 ο αριθμός της υποσημείωσης στην οποία κάνατε πρώτη φορά την παραπομπή. Αντίστοιχα στα αγγλικά: (n 8) όπου n = footnote. Προκειμένου να παραπέμψετε πάντοτε στην ορθή υποσημείωση ακόμη κι αν αλλάξει η αρίθμηση των υποσημειώσεων, προτείνουμε την χρήση του εργαλείου cross-reference στο MS Word.⁸

Ιδιαιτερότητα της χρήσης του *ibid*: Χρησιμοποιείται μόνο όταν μια παραπομπή ταυτίζεται πλήρως με αυτήν της αμέσως προηγούμενης υποσημείωσης, δηλαδή όταν φερ’ ειπείν η υποσημείωση 12 ταυτίζεται με την 11.

Μετά το *ibid* ή την παρένθεση με τον αριθμό υποσημείωσης, τίθεται κατευθείαν ο ακριβής αριθμός σελίδας στον οποίον γίνεται η παραπομπή. Αν η παραπομπή γίνεται σε παράγραφο ή πλαγιάριθμο, θα πρέπει να προηγηθούν τα σύμβολα § και αρ αντίστοιχα.

⁵ Δημήτριος Τσικριάκης, *Διαδικαστικές Πράξεις* (Σάκκουλας 2017) 227.

⁶ ΟΛΑΠ 4/2019, 25(3) ΔίκΕΕ 411.

⁷ Ν 2254/1994 ΦΕΚ 194/Α/18-11-1994 Κύρωση Συμβάσεως για την απαγόρευση αναπτύξεως, παραγωγής, αποθηκείσεως και χρήσεως χημικών όπλων και για την καταστροφή τους μετά των Παραρτημάτων αυτής.

⁸ Απόστολος Γεωργιάδης, *Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου* (5η εκδ, Π.Ν. Σάκκουλας 2019) § 6 αρ 4.

⁹ Απόστολος Γεωργιάδης, ‘Συρροή αξιώσεων και συρροή νομίμων βάσεων της αξίωσης: Ένας απολογισμός’ (2016) 16(1) ΧρΙΔ 3, 5

....

¹¹ Γεωργιάδης, *Γενικές Αρχές* (σημ 8) § 7 αρ 12.

¹² *ibid* §8 αρ. 2.

⁷ Σε περίπτωση όμως που παραπέμψετε πλείονα έργα του αυτού συγγραφέα, τότε, προς μεγαλύτερη σαφήνεια στις επόμενες παραπομπές, θα πρέπει να συμπεριλάβετε και μια συντετημημένη αναφορά στο όνομα του παραπεμπόμενου έργου (βλ παραπάνω παράδειγμα με Γεωργιάδη).

⁸ Αναλυτικές οδηγίες για τη χρήση του εργαλείου αυτού βρίσκονται διαθέσιμες στον παρακάτω υπερσύνδεσμο: <<https://support.microsoft.com/en-us/office/create-a-cross-reference-300b208c-e45a-487a-880b-a02767d9774b>> (τελευταία προσπέλαση 10.1.2021)

¹³ Γεωργιάδης, ‘Συρροή’ (σημ 9) 8.

¹⁴ Ν 2254/1994 (σημ 7) άρ 2.

¹⁵ ΟΛΑΠ 4/2019 (σημ 6).

¹⁶ Τσικρικάς (σημ 5) 230.

Ε. Κανόνες ιεράρχησης

Σε κάθε υποσημείωση, το συνήθως συμβαίνουν είναι να σωρεύονται περισσότερες παραπομπές από διαφορετικές πηγές: νομοθεσία, νομολογία και θεωρία. Κατά κανόνα, αυτή η σειρά πρέπει να ακολουθείται. Στην περίπτωση που παραπέμπετε σε μια υποσημείωση σε πηγές μιας μόνο κατηγορίας, όπως τα συγγράμματα, τα τοποθετείτε σε χρονολογική σειρά από το παλαιότερο στο νεότερο, ξεκινώντας από τα ξένα συγγράμματα και ύστερα ακολουθούν και τα ελληνικά. Ομοίως αν παραπέμπετε μόνο σε άρθρα. Αν σωρεύετε και βιβλία και άρθρα, προηγούνται τα πρώτα και ακολουθούν τα δεύτερα.

Πολύ σημαντικό είναι να τηρήσετε αυτή την ιεράρχηση όταν σε μια παραπομπή θέλετε να συμπεριλάβετε και νομοθεσία και νομολογία. Κατά κανόνα, η νομοθεσία προηγείται της νομολογίας, μιας και η δεύτερη είναι νομικά δεσμευτική μόνο στον αγγλοσαξωνικό χώρο. Μεταξύ των παραπομπών νομοθεσίας, προηγούνται οι υπέρτερης νομικής ισχύος πηγές με την εξής σειρά: Πηγές Διεθνούς Δικαίου (Εθιμικό και Συμβατικό), Πηγές Ενωσιακού Δικαίου (πρώτα οι πρωτογενείς, ύστερα οι δευτερογενείς), Σύνταγμα, Τυπικοί και Ουσιαστικοί Νόμοι του Κράτους.

²³ ΕΣΔΑ 6 § 1· Σ 20 § 1· ΚΠΔ 171 § 1 περ. δ).

Εν γένει, οι παραπομπές σε μια υποσημείωση χωρίζονται μεταξύ τους με άνω τελεία [·] (ή semi-colon [;] αν αρθρογραφείτε σε ξένη γλώσσα). Στο τέλος κάθε υποσημείωσης τίθεται υποχρεωτικά τελεία [·].

ΣΤ. Κυριότερες συντομογραφίες

Ακολουθούν οι κυριότερες συντομογραφίες που μπορούν να χρησιμοποιούν στις παραπομπές τους οι αρθρογράφοι. Εξυπακούεται ότι οι παρακάτω κατάλογοι δεν μπορούν να είναι εξαντλητικοί. Για αυτό τον λόγο, αν στο κυρίως κείμενο επιθυμείτε να αναφερθείτε σε κείμενο που δεν εντάσσεται στα ανωτέρω, δέον είναι να ακολουθήσετε αυτό το σχήμα: **Πλήρης τίτλος κειμένου (στο εξής + συντομογραφία αυτού)**. Στις μετέπειτα αναφορές σας στο ίδιο κείμενο, θα χρησιμοποιείτε απευθείας τη συντομογραφία.

1. Βασικές συντομογραφίες στα ελληνικά

ΑΕΔ : Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο

ΑΚ : Αστικός Κώδικας

α. ν. : αναγκαστικός νόμος

αναμν τομ : αναμνηστικός τόμος

ΑΠ : Άρειος Πάγος
ΟΛΑΠ. : ολομέλεια Αρείου Πάγου
άρ : άρθρο
αρ : πλαγιάριθμος
βλ : βλέπε
γνωμ. : Γνωμοδότηση
ΔΔΔΔ : Διαρκές Δικαστήριο Διεθνούς Δικαιοσύνης
ΔΔΧ : Διεθνές Δικαστήριο Χάγης
ΔΕΕ : Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΚ : Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΔΣΑΠΔ : Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα
ΔΣΚΟΜΔ : Διεθνές Σύμφωνο για τα Κοινωνικά Οικονομικά και Μορφωτικά Δικαιώματα
Ειρ. : Ειρηνοδικείο
επιμ : επιμελητής έκδοσης
εκδ : έκδοση
ΕμπΝ : Εμπορικός Νόμος
ΕισΝΑΚ : Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα
ενημ σημ : ενημερωτικό σημείωμα
ΕΝΚΠολΔ : Εισαγωγικός Νόμος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (1968)
ΕΝΠολΔ : Εισαγωγικός Νόμος της Πολιτικής Δικονομίας (1971)
ΕΣΔΑ : Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1953)
Εφ : Εφετείο
ΗΕ : Ηνωμένα Έθνη
ΚΕΔΕ : Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων
ΚΙΝΔ : Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου
ΚΟΔΚΔΔ : Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάσταση Δικαστικών Λειτουργών
ΚΠολΔ : Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
ΚΥΑ : Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΚΦΔ : Κώδικας Φορολογικής Δικονομίας
μειοψ : μειοψηφία
ΜΠρ : Μονομελές Πρωτοδικείο
μτφρ : μετάφραση
Ν : νόμος
ΝΔ : νομοθετικό διάταγμα
ΝΕΔΕ : Νόμος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων
ΝοΔ : Νομικό Δελτίο της Τράπεζας της Ελλάδος
ΝΣΚ : Νομικό Συμβούλιο Κράτους
ό.π. : όπου παραπάνω
Ολ : ολομέλεια

παρ : παράγραφος
παρατ : παρατηρήσεις
ΠΔ : προεδρικό διάταγμα
ΠΚ : Ποινικός Κώδικας
πλειοψ : πλειοψηφία
ΠολΔ : Πολιτική Δικονομία (ν.δ. 958/1971)
ΠΠ : Πρόσθετο Πρωτόκολλο
ΠΠρ : Πολυμελές Πρωτοδικείο
ΠρΠρ : Πρόεδρος Πρωτοδικών
πρβλ : παράβαλε
Σ : Σύνταγμα
ΣΑ : Συμβούλιο Ασφαλείας
σελ : σελίδα
σσ : σελίδες
σ.σ. : σχόλιο συντάκτη
ΣτΕ : Συμβούλιο της Επικρατείας
σημ : υποσημείωση
τιμ τομ : τιμητικός τόμος
ΧΘΔΕΕ : Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
§ : παράγραφος

2. Συντομογραφίες ελληνικών νομικών περιοδικών

ΑΙΔ : Αρχείο Ιδιωτικού Δικαίου
ΑνΑ : Ανεξάρτητη Αρχή
Αρμ : Αρμενόπουλος
ΑρχΝ : Αρχείο Νομολογίας
ΑΠΕ : Αρχείο Ποινικών Επιστημών
ΑχΝ : Αχαική Νομολογία
Β & Ε : Βουλή και Ευρωβουλή
ΒΝ : Βασική Νομολογία
ΔΔνη : Διοικητική Δικαιοσύνη
ΔΔΝΝ : Δελτίον Δομικής Νομοθεσίας και Νομολογίας
ΔίκΕΕ : Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών
ΔΕΕΤ : Δελτίο Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών
Δελτίο ΕΕ : Δελτίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΝ : Δελτίο Εργατικής Νομοθεσίας
ΔΕυρΚ : Δελτίο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΔηΣΚΕ & αγορά : Δημόσιες Συμβάσεις & Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΔηΣΚΕ : Δημόσιες Συμβάσεις & Κρατικές Ενισχύσεις
Διαιτ. : Διαιτησία
ΔιΔικ : Διοικητική Δίκη
Δικογρ. : Δικογραφία
ΔίΜΕΕ : Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσης & Επικοινωνίας
Δκή : Δικαστική
ΔΚΝ : Διαρκής Κώδιξ της Ισχύουσας Νομοθεσίας
ΔκΠ : Δίκαιο και Πολιτική
Δνη : Δικαιοσύνη
ΔτΑ : Δικαιώματα του Ανθρώπου
ΔΦΝ : Δελτίον Φορολογικής Νομοθεσίας
ΔωδΝομ : Δωδεκανησιακή Νομολογία
Ε7 : Έψιλον 7
ΕΑΕΔ : Επιθεώρησις Ι.Κ.Α. Ασφαλιστικού & Εργατικού Δικαίου
ΕΑΘΛΔ : Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου
ΕΑΝ : Εργατική και Ασφαλιστική Νομοθεσία
ΕΔΔ : Επιθεώρηση Δικαίου του Δημοσίου
ΕΔΔΔΔ : Επιθεώρησις Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου
ΕΔΔηΛΥ : Επιθεώρηση Δικαίου Δημοσίων Λειτουργών & Υπαλλήλων
ΕΔΕ : Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης
ΕΔημΕργ : Επιθεώρηση Δημοσίων Έργων
ΕΔΚΑ : Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης
ΕΔΠολ : Επιθεώρησις Δικαίου Πολυκατοικίας
ΕΔΠΑ : Επετηρίδα Δικαίου Προσφύγων και Αλλοδαπών
ΕΕΔ : Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου
ΕΕΕυρΔ : Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου
ΕΕμπΔ : Επιθεώρησις Εμπορικού Δικαίου
ΕΕΝ : Εφημερίς των Ελλήνων Νομικών
ΕΕργΔ : Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου
ΕΕυρΚ : Επιθεώρηση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΕΙΔ : Επιθεώρηση Ιατρικού Δικαίου
ΕΛΛνη : Ελληνική Δικαιοσύνη
ΕΜετΔ και **ΕΜΔ** : Επιθεώρησις Μεταφορικού Δικαίου
Έμφαση : Φιλελεύθερη Έμφαση
ΕΝΔ : Επιθεώρησις Ναυτιλιακού Δικαίου
ΕΝΗΜΕΜΠΔ : Ενημέρωση Εμπραγμάτου Δικαίου
ΕΔτΔ : Επιθεώρηση Δικαίου του Δημοσίου
ΕπΑΔ Lex Sportiva : Επισκόπηση Αθλητικού Δικαίου Lex Sportiva
ΕΠΒΙ : Επιθεώρησις Πνευματικής & Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
ΕΠΔ : Έκφραση Πληροφορία Δίκαιο

ΕπετΑρμ : Αρμενόπουλος : *Επιστημονική Επετηρίδα*
ΕπιΔιΕπ : Επιθεώρηση Διοικητικής Επιστήμης
ΕπιΔικΙΑ : Επιθεώρηση Δικαίου Ιδιωτικής Ασφαλίσεως
ΕΠΙΘΕΡΓ : Εργατική και Ασφαλιστική Νομοθεσία
ΕπιΚΑ : Επιθεώρησις Ι.Κ.Α
ΕπισκΕΔ : Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου
ΕπΚΕ : Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών
ΕπΝομ : Επιθεώρηση Νομολογίας
ΕΠολΔ : Επιθεώρηση Πολιτικής Δικονομίας
ΕΣυγκΔ : Επιθεώρησις Συγκοινωνιακού Δικαίου
ΕΤΑ : Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΕΤήλΔ : Τηλεπικοινωνιακή Επιθεώρηση & Δίκαιο Νέας Τεχνολογίας
ΕΤρΑΞΧρΔ : Επιθεώρηση Τραπεζικού, Αξιογραφικού, Χρηματιστηριακού Δικαίου
ΕΤρΔ : Επιθεώρηση Τραπεζικού Δικαίου
ΕυρΒ : Ευρωπαϊκό Βήμα
ΕυρΠολ : Ευρωπαϊών Πολιτεία
ΕφΑΔ : Εφαρμογές Αστικού Δικαίου
ΕφΔημΔ : Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου
ΕφΔιοικΔ : Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου
Ηπ.Δνη : Ηπειρωτική Δικαιοσύνη
ΘΠΔΔ : Θεωρία & Πράξη Διοικητικού Δικαίου
ΙΕΔ : Ιόνια Επιθεώρηση του Δικαίου
ΚΕΕργΔ : Κώδιξ Επιθεωρήσεως Εργατικού Δικαίου
ΚΝ : Κώδιξ Νόμων
ΚΝΒ : Κυπριακόν Νομικόν βήμα
ΚΝοΒ : Κώδιξ Νομικού Βήματος
ΚριτΕ : Κριτική Επιθεώρηση
ΚΣΑ : Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη
ΝΔικ : Νέο Δίκαιο
ΝΔΠΑ : Νομολογία Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών
ΝΔΤΕ : Νομικόν Δελτίον/ Τράπεζα της Ελλάδος
ΝΝΕ : Νέα Νομική Επιθεώρηση
ΝοΒ : Νομικό Βήμα
ΝοΔ/ΣΔΕμΤΕ : Νομικό Δελτίο Συνδέσμου Δικηγόρων Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος
Νομ.Επ : Νομική Επιθεώρηση
ΠΑΝΔ : Πανδέκτης Αθλητικού Δικαίου
ΠειρΝ : Πειραϊκή Νομολογία
ΠερΔικ : Περιβάλλον και Δίκαιο
ΠΛογ : Ποινικός Λόγος

ΠοινΔικ : Ποινική Δικαιοσύνη
ΠοινΧρ : Ποινικά Χρονικά
ΠραξΛογΙΔΔ : Πράξη και Λόγος του Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου
ΠραξΛογΠΔ : Πράξη και Λόγος του Ποινικού Δικαίου
Συν : Συνήγορος
ΤοΣ : Το Σύνταγμα
Υπαγ: Υπαγωγή
ΥΠΕΡ : Υπεράσπιση
Φ.Ε. : Φορολογική Επιθεώρηση
ΦορΒ : Φορολογικό Βήμα
ΦορΔ : Φορολογικό Δελτίο Ενημερώσεως
ΦορΔνη : Φορολογική Δικαιοσύνη
ΦορΕ : Φορολογική Επιθεώρηση
ΧιΝομ : Χιακά Νομικά
ΧρηΔικ : Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο
ΧρΙΔ : Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου

* Αν αδυνατείτε να βρείτε την συντομογραφία στους καταλόγους που παραθέτουμε ή παραπέμπουμε, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το πλήρες όνομα του περιοδικού.

3. Συντομογραφίες ξενόγλωσσων περιοδικών

Για τις συντομογραφίες ξενόγλωσσων περιοδικών, παραπέμπουμε στην λίστα της OSCOLA, διαθέσιμη εδώ: <https://opil.oup.com/fileasset/MPEPIL%20list%20of%20abbreviations.pdf>. Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε το ευρετήριο νομικών συντομογραφιών του Πανεπιστημίου του Cardiff, διαθέσιμο εδώ: <http://www.legalabbrevs.cardiff.ac.uk>.